

SZEKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI 48-AS FÜGGETLENSÉGI KOSSUTH-PÁRT POLITIKAI LAPJA

A SZEKELYUDVARHELYI „SZEKELY TARSASAG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

ELOFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, fél évre 5 K, negyed évre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Községek, községi előjárók, papok és gazdasági egyetemi tagok egész évre 8 K, tisztek, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 K. Kisebbségi tagok egy példány ára 10 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGH PÁL
LAPTULAJDÓSNOS.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előzetesek küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szög minden szög 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet cm. 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. Nyílt-tér soha 1 K. Újnak előre fizetendő. — M. kir. postakaraképénztári osek- és kléring 10,489. szám

A magyar Judások.

Írta: **Dr Nagy György**, orsz. képvis.

Választókerületemből, az én jó székely testvéreimtől írást kaptam, melyben tudatnak, hogy a megújult nemzeti küzdelemben teljes erejükkel részt vesznek s ennek halvány bizonyosságaképpen az új választáson lemondanak a fuvardíjról és az ellátásról. Azt írják, hogy csak ez a lemondás illik a becsületes, tisztalelkű magyar emberhez, mert a függetlenségi elvekről Kossuth Lajos eszméjéről sohasem fognak lemondani.

Ez a kétféle lemondás híven jellemzi egész politikai világunkat. Van tiszta, ragyogó, önzetlen lemondás. Ennek adta történelmi példáját Justh Gyula, mikor lemondott a hatalomról, a legszebb magyar közjogi méltóságról, csak hogy elveihez hű maradhasson.

Van azután sötét, becsületes lemondás is. Ebben Tisza István a nagy mester. A ki nyíltan, arcátlanul lemondott a nemzet jogairól, a nemzet megszentelt törekvéseiről, az ország fejlődéséről, csak azért, hogy ő és párja hatalomra jusson.

Justh Gyula körútjának nagyszerű sikere igazolója annak, hogy a magyar nemzet becsülni tudja az igazi értéket. Mikor ez a vérbeli, nagy kuruc haragosan becsapta maga után a császári Burg kapuját, akkor megnyílt előtte a nemzetnek szíve. Mikor az elnöki szék magasságából leszállott a képviselői padba, ezzel felemelkedett a nemzet nagyjainak sorába.

Örvendek, hogy tanuja lehettem annak a hatalmas diadalnak, mely a függetlenségi párt vezérének egész utjában köszöntötte.

Jól eső érzéssel tapasztaltam azt is, hogy a kormány által megfizetett újságok hangos hazugsága, hazafiatlan lármája nem tévesztette meg a nemzet közvéleményét. A nemzeti ösztön a maga ősi erejével felismerte az igazságot. A felismert igazság oda állít minden becsületes magyar embert a függetlenségi harcok tiszta zászlója alá.

Napról-napra világosabb lesz, hogy a megújult nemzeti küzdelem a nemzeti akaratnak a császári önkénnyel való mérkőzése. Tisza Istvánék eleinte még takargatták bűnös szándékukat, még hazafias mázt adtak vállalkozásuknak, de az éhes csapat orditozásából mind jobban kitör az őszinteségnek

hangja, mely mindent felkínál Bécsnek a pusztító hatalomért.

Csak a gyávák, a kishitűek ijednek meg Tiszaék vállalkozásától. A legjobb körülmények között sem tarthat tovább ez az új darabont dúlás egy fél esztendőnél. Vagy tisztességes választások lesznek s akkor számbelileg még megerősödve tér vissza a függetlenségi párt, hogy még nagyobb erővel védje az ország megtámadott alkotmányát, hogy még fokozottabb kedvvel dolgozzék a nemzeti függetlenség intézményes megvalósításán. Vagy a kormány törvénytelen, tiltott módon utját állja a nemzeti akarat szabad megnyilvánulásának s akkor a választási harcból győztesen kikerülő ellenzék az elkeseredésnek erejével, az elszántság érzésével, a megtorlás akaratával vonja felelőségre a császár cselédeit.

Jellemző a nép hangulatára a Justh Gyula körútjának egyik epizódja Karcagon, a színmagyar alföldi városban elmondottan, hogy 1857-ben a császár meglátogatni készült Pestet. Akkor egy Protzmanu nevezetű osztrák volt Pesti rendőrfőnöke, egy kegyetlen, szűk látókörű spicli. Tanácskoztak, hogy milyen előkészületeket tegyenek a császár fogadására, hogy az sokba se kerüljön, a császárnak feltűnjön s a népnek is örömet szerezzen. Akkor javasolta egyik elkeseredett kuruc, hogy Protzman az utmentére fel kell akasztani, mert az olcsó is lesze a császárnak is fel fog tűnni, a népnek pedig igazán örömet szerez.

Hogy megtudjam azt, hogy egy színmagyar vidéknek ki ellen irányul a haragja a darabont-kolomposok közül, kérdeztem, hogyha most a király tiszteletére hasonló fogadtatást rendeznénk, mit ajánlanának? S egyszerre zugta a több ezer főre menő hallgatóság: Tiszát kellene felkötni.

Nagyon erős ítélet, de igazságát nem lehet kétségbe vonni. Az ősegeszségű magyar néplelek mélyseges gyűlöletet és megvetést érez az iránt a férfi iránt, ki a maga tehetségét nemzete ellen használja. A ki a helyett, hogy apjának és nagyapjának súlyos bűneit hazafias cselekedetek által kiengesztelné, ő maga is őseinek szennygyomdokán jár. Azon az úton, a melyet a Hajnauk, a Kolonicsok, a Kristófiak tapostak szélesre.

Elég szegény, hogy akadnak magyar emberek, kik ennek a

politikai kalandornak hiveivé lesznek. Az igaz, hogy nem ingyen. Becsületes, önzetlen, tiszta szándékkal még senki sem lépte át a nemzeti munkapárt helyiségének küszöbét. Csak olyanok mennek oda, kik pénzért mindenre vállalkoznak. Ennek a pártnak azok a magyar Judások lesznek tagjai, kiknek egyetlen gondjuk és törekvésük a 30 ezüst pénz megkapása, azután mindegy, hogy ki az a Messiás, a kit el kell árulniok. Mindegy nekik, hogy Kossuth Ferencet, Andrássy Gyulát kell-e megtagadniok, vagy a nemzet hivatott vezérének: Justh Gyulának kell-e ellenségeivé szegődniök. Tisza István ezekkel a harminc ezüst pénzzel vásárolt emberekkel kezd hozzá az ő lemondási politikájának érvényesítéséhez.

A becsületes magyar emberek százazrei, milliói, annak a másik lemondásnak hivei, mely a nemzet függetlenségeért meghoz minden egyéni áldozatot, a mely elveti magát a hatalmat, hogy ragyogó tisztaságában megőrizze hitét, becsületét.

Meglátjuk, hogy a kétféle lemondás közül melyik kerül ki diadalmasan. A mi győzelmeink a szebb jövőnek a hajnalhasadását fogja jelenteni.

Fáradhatatlanul végezzük a harc előkészületeit. Magyarországon északkeleti részét már szervezte vezérünk, most az erdélyi utunk programján dolgozunk. A föltámadás szent ünnepe után utnak indulunk. Erdély fővárosa, Kolozsvár lesz első állomásunk s látni fogja majd Justh Gyula, hogy Erdély magyarsága hazafiasság dolgában büszkén fölveheti a versenyt az ország bármely részével. Kolozsvár, Nagyenyed, Torda megvihatatlan várai a függetlenségi eszmének. Az ős magyarság, a székelység mind egy szálig Kossuth Lajos igaz katonája.

Bizony nálunk is arra a kérdésre, hogy mivel fogadjuk a királyt, hogy az olcsó is legyen, a királynak is feltűnjék, a nemzetnek is örömet szerezzen, egyhangú lenne a válasz: fel kell kötni Tisza Istvánt!!

Mi a külöbség Amerika és Európa között! —; Európában mindenkit becsületes embernek tartanak, a mig nem sikaszt: Amerikában pedig mindenkit gazembernek, a mig be nem bizonyítja, hogy becsületes ember.

Megalakultak . . .

A hivatalos apparátus megmozdult. A gerinctelen, akarat nélkül való tömeget összeterelte — a már régen ismert recipe szerint, mely a tulbuzgó főszoigabírák ajkáról így hangzik:

— Kedden aztán befelé, befelé, mert különben baj lesz . . .

Ebben a hivatalos hangban az összes „Nemzeti Munkapárt” erkölcs-telen, hatalmi presszióval összetakolt célja benne van.

A koldussá tett, Bécsnek évszázadok óta kiszolgáltatott gyenge idegzetű emberkéket, majd hogy fülök-nél fogva vezetik oda, a hova akarják. Tudják a hatalmasok, hogy ellenállásra nem találhatnak, mert a népet már preparálták a jól ismert hivatalos eszközökkel.

Ne csodálkozzék tehát senki, ha ilyen körülmények között, heti vásár napján ebédre invitált, berendelt emberekkel — sikerült megalakítani kedden Székelyudvarhely városban az ugynevezett „Nemzeti munkapártot”, mely a magyar haza leigázását, átkozott közös ügyes szípolozását, rabigába kergetését tűzte feladatául — a szabadság, egyenlőség, testvériség hármas szentségét hirdető 48-as elvekkel szemben.

Sajnálatos, elszomorító jelenség, hogy itt a székely anyavárosban, a magyarság szüzi tiszta fészkében oly sötét árnyékok jelentkeznek, kik az örökös gyászfátyol szövéséhez segítséget nyújtanak.

Sajnálatos, de megalakultak. Tompa Árpád állami főreáliskolai tanár üdvözölte a megjelenteket és jobb ügyhöz méltó buzgalommal ismertette a „nagy-gyűlés” célját. Dr. Daniel Gábort, a képviselőház volt alelnökét ajánlta elnöknek.

Daniel az elnökséget elfogadva, köszönetet mondott és a koalíciós kormányt lerántotta. Ebben segédkezett Ugron János nyug. darabont megyefőnök, kit bizony a nemzeti kormány annak idején helyéről el-söpört.

Dr. Kozma Endre székelykeresztúri közjegyző ismertette a „munkapárt” programját, mely közös bankot, bizonytalan választói jogot, vármegyei tisztviselőinek élethossziglan való választását, mezőgazdasági reformokat, munkáskérdést, tisztviselők fizetéselemelését és több ilyen csemegéket ígér azoknak, akik erre kíváncsiak.

Majd Sebessy Sándor bárót állították oda, aki szintén beletartozik a darabont-párti rokonság körébe, hogy a párt megalakítására határozati javaslatot tegyen. A báró nagy hőbeszédűséggel felelt meg ennek s mint jó üzletszerző, buzdította a székelyeket a párt reklamirozására.

Dr Solmosy Lajos, kir. igazgató kesergett még a sok szenvedés felett, mely a darabontokat a nemzeti fölbuzdulás ideje alatt érte.

Majd Ugron Zoltán szólott a töle már megszokott simulékony, akadozás nélküli folytonossággal. Kisütötte hogy a Bánffy Miklós erdélyi programját fogadják el és ne legyen az csupán 48-as álláspont.

Megválasztották a vezetőséget és pedig: Daniel Gábor, Daniel Lajos, Ugron Zoltán, Szentkirályi Ferenc, Dr Solmosy Lajos elnökök; Tompa Árpád, Gönczy Lajos, Sebessy Sándor br., Lántzky József, Konez Ármán, Chalupka Rezső, Szobotka Rezső, Dr Viola Sándor, Kozma Endre, Máthé Pál, Riemer K. Gusztáv, Fernengel Gyula alelnökök; Dózsa Jakab, Kovács Dániel, Szabó András, Fodor Boldizsár dr jegyzők lettek.

Khuen-Héderváryt, Tiszát és Haller János grófot táviratilag üdvözltek. Azután pedig a kiválságosak külön, a nép pedig az udvaron kapott ebédet. Ebből is következtethető, hogy a népet mennyire becsüli a muszkapárt. Ha segédkeztél — elmehetsz. A citromot kifacsarják és a héjját azután eldobják...

Vigyázzatok székelyek! A haza boldogulása mindnyájunké. De viszont a nyomor és szenvedés, kiválóan a szerényebb elemeké. Ha most a 48-as lobogót hűtlenül, hazafiatalanul elhagyjátok, akkor valóban megérdemlitek, hogy az osztrák kiszároljon és akár szíjját is hasítsa a bőrötökből!

Tehát vigyázzatok...

— **A választójogi gyűlés.** Az általános választói jog ellen irányuló nagygyűlés szombaton délelőtti 10 órakor volt Budapesten a Vigadó nagytermében.

A nagyteremben a gyülekezés lassan ment. Délelőtti 11 órakor, mikor az elnök megnyitotta a gyűlést alig voltak néhány százan.

Gróf Dessewffy Aurél elnöki megnyitója után Baros János orsz. képviselő mondott hosszú beszédet és végül határozati javaslatot terjesztett be. Baross kifejezést adott annak, hogy hazánk még nem elég érett az általános választói jogra. A lakosság még nem bír a kellő kultúrával. A munkásságra nézve szociális cenzust kell megállapítani, így: állandó lakás, állandó foglalkozás. Az általános választói jog — szerinte — forradalmi megoldás lenne.

Utána beszéltek gróf Károlyi Mihály, egy kisgazda és gr. Tisza István.

Levél a szerkesztőhöz.*)

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Levelém nem akar referáda lenni, hanem egy nem mindennapi, faluhelyen ritkaságszámba menő esetről akarja Szerkesztő urat értesíteni, hogy egy, a népnevelés szolgálatában álló társulat, miként akarja öntudattal, nemzeti büszkeséggel a daliás hősöknek: Rákócynak, Bercsényinek önfeláldozó és lángoló hazaszerejét a független magyar haza legszebb és legdrágább kincseibe — az ifjúság lelkebe, szívébe belecsepegtetni, hogy a mai hazátlanságot, erköcselenséget, közönyösséget, anyagiasságot hirdető korban rendületlenül ragaszkodjék ahhoz a földhöz, melyet párducos ősök daliás leventék vére annyiszor festett pirossá, mely földnek vadvirágos temetőiben gloriás alakok porhüvelyei nyugosznak, kiknek hatalmas szellemök sokszor kibontotta a magyar haza jövődő boldogságáért a szabadságot hirdető nemzeti lobogót s lelkesítette a magyart, hogy kálváriáját büszkén járja meg, mert az a nagy eszme, melynek alapját a moral hatja át, teszi részeit szilárdná, erőssé, biztossá s ez eszme előbb-utóbb diadalt fog aratni.

*) A beküldő kívánságához képest, szóról-szóra közöljük. Szerk.

E társulat: az etédi műkedvelő ifjúság társulata, mely 10 éves jubileumán a kurucok legendás alakjait állította szemünk elé Géczy és Lampérth gyönyörű darabjának: „Rodostónak” előadásával, Fazekas Pál közreműködésével és Szilágyi Béla elnök rendezésével. A ki e darab előadását élénk figyelemmel kísérte meggyőződést szerzett a kurucok hőseinek önfeláldozó honszerelméről s a szemlélő követésre példaképül állítja a független magyar nemzet eszméje által kardot csillogtató, vagyont, kincset, gazdagságot feláldozó zsarnokságot és önkényt nem tűrő, labancot gyűlölő vitéz hősöket, hogy a mai kort a vajudástól a hazához való rendületlen ragaszkodás menti meg.

A tekintetes Szerkesztő Úr előtt is tudom nem lesz érdektelen ez eset, midőn székely ifjúságunk agilis elnökeivel ilyen dolgot produkált. E hó 6-án, derekasan megállva helyüket, tanultva az elmúlt boldog idők dicső emlékeiből s belátva, hogy a hazát a tett, a szorgalmas munka, honszerelem, erős jellem, szüzi erkölc tartja fenn s egy újabb ezred évig csakis ezek biztosíthatják fennmaradását.

Ha a derék székely nép hű marad a nagy kurucok eszméihez, kiknek tetemeit az édes anya földbe „fejedelmi fénynyel, fejedelmi gyásszal” s nagy pompával haza hozta a nemzet s kiknek eszméik megvalósításáért küzd a hazának minden egyes polgára, akkor boldog lesz a haza.

A tekintetes Szerkesztő Úrnak türelmét köszönné, vagyok

Etéden, 1910. március hó 17-én.

Kitűnő tisztelettel:

Bálinth Zoltán.

Az utolsó ülés.

Véres verekedés volt hétfőn a magyar parlamentben. Megsebesítettek két urat, akiket miniszternek küldött a királyi kegy az eddigi közvélemény megváltoztatására. Jellemző, hogy éppen a törvénykönyv és tentás kalamáris okozta sebesülésüket — a törvényhozás házában.

Nincs miért oly nagyon sopánkodni, mártírnak őket kikiáltani. Hiszen az eset a világforgalomban nem egyedüli. Minden civilizált állam parlamentjében fordultak elő ehhez hasonló dolgok. A franciák miniszterüket felpotozták. Bécsben pedig: a tépett kabát és gallér, valamint a bőrbeli folytonossági hiány, ugyyszólva — napirenden van. Noha sajnálatos az eset, csakis nálunk állott az eddig precedens nélkül...

Az elnöki bejelentések után, Batthyány Tivadar gróf tiltakozott a törvénytelen házfelosztás ellen és a következő határozati javaslatot adta be a Justh-párt nevében:

„A képviselőház az országgyűlésnek oly időben való felosztását, midőn megszavazott költségvetés nincs, törvénytelennek és alkotmányellenesnek minősíti. Tiltakozik az uralkodó jogainak olyan gyakorlása ellen, a mely hosszú időn keresztül megfosztja az országot a kormányzás lehetőségétől és a törvényhozás működését megakasztja; tiltakozik az ellen, hogy az ország törvényben lefektetett világos jogainak gyakorlása elé akadályok gördíttessenek.

Azokért a súlyos következményekért, a melyek mindezekből a törvénytelen és alkotmányellenes tényekből úgy az országra, mint a dinasztia nézve előállanak, a felelősséget azokra hárítja, a kik az uralkodót tanácsaikkal ellátták.”

Kossuth Ferenc pártja nevében kinyilatkoztatja, hogy a Ház felosztását ex-lex állapotban alkotmányellenesnek tartja. Az 1867. évi X. törvény biztosítani karta folytonosságot a költségvetéssel és az országgyűléssel való kormányzásban; a ki ezt a folytonosságot megszakítja, törvényellenes dolgot követ el. A kormány nagyon veszedelmes tétre lépett, mikor a királynak olyan tanácsot adott, a melyet az országgyűlés tulnyomó többsége törvénytelennek tart. (Taps a baloldalon.) Ez az eljárás nem is hozhat semmi eredményt, mert nem lehet feltételezni, hogy többséget nyerjen egy oly rendszer, mely Magyarországon a lemondást hirdeti. A lemondás föltétlenül elfogadásába az ország többségét belevinni sohasem lehet. Az országot a sírjához közel vezetné, a ki megtanítaná a nemzet követeléseiről való lemondásra.

Meg vagyok győződve, hogy a nemzet többsége bennünket fog követni s ha visszakerülünk, folytatni fogjuk ott, ahol elhagytuk: követelni fogjuk a nemzet világos jogait. Hozzájárulok Batthyány Tivadar gróf javaslatához. (Taps a baloldalon és középén.)

Rakovszky István a néppárt részéről: Kijelentem, hogy az országgyűlés felosztatását mi is az 1867. évi X. törvény megsértésének tartjuk. Annál súlyosabb e törvénytelen, mert a kormány még kísérletet se tett arra, hogy megkapja a fölmentvényt a multa és az indemnitást a választás idejére. A néppárt is hozzájárul Batthyány gróf határozati javaslatához.

A vihar Khuen-Héderváry miniszterelnök felszólalása miatt tört ki. Midőn azt akarta kibeszélni, hogy törvényes alapon áll a kormány és cselekedete sem törvénytelen. Akkor midőn még a jelen évi költségvetésről sincs gondoskodás, azt kívánta, volna a granicsár, hogy elhiggyék neki, mikép az 1867-iki törvények — a jövő évi költségvetésről szól. Természetes dolog, hogy ezért a rosszakaratu, tudatos törvényelferdítésért: Zágrábba küldötték és menten kidobással fenyegették a törvénytudó és törvénytisztelő honatyák.

Khuen a méltó felháborodást makacsodásával és azzal, hogy helyét elhagyta, noha csakis, mint miniszterelnöknek szabadott beszélnie, mert nem választott képviselő, az igazgatótságot tetőpontjára fokozta. Ennek tulajdonítható tehát, hogy a hazafias felbuzdulásból kifolyólag — fejéhez dobálták a törvénykönyvet és tentatort.

Héderváry Károly gróf miniszterelnök egy pamagra dőlt a kezelés alatt. Több kisebb ütésen kívül a következő jelentős sérülései vannak: a) A homlok közepe táján másfél centiméter hosszú zuzott seb. b) Jobb szem alatt cafatos szélű, lebenyes, másfél centiméternyi mélységű zuzott seb, a melyet hegyes végű, kemény tárgy okozott. (A tintatartó teteje.) c) Jobb halántékon zuzott

A husos fazekaktól, zsiros koncok és egyéb itt elő nem sorolható párhüségű jutalmaktól oly kinosan hosszú időn keresztül lésozított s már-már a kétségbeesésig keseredett alól-írottak, mélységes szomorúsággal és hazafiatalan öntudattól eltelve adjuk tudtára mindenknek, de különösen a nemzet által halálos megvetésre ítélt darabont testvéreinknek, hogy az osztrák zsebét magyar véres verejtékkel szerzett adófillérekéből hízalt és tovább is hízalni szándékozó: régi dicstelen multu szabadelvű-párt porhüvelyéből összeszedett, Kristóffy és a hozzá hasonló zsebkendő pályatársai által átformált, Khuen-Héderváry granicsár-miniszterelnök és Tisza Están (alias „részeg kappan”) saját képére és sárga-fekete hasonlatosságára

„NEMZETI MUNKAPÁRT”

(értsd: Muszkapárt) név alatt életre kelteni megpróbált 67-es mingó-párt Székelyudvarhelyt, 1910. március hó 22-én déli 12 órakor, a kísértetek és egyéb föld alatti bogarak nappali órájában, a bemaszlagolni, letokányozni és vélt hatalmi presszióval kényszeríteni sikerült segédkezőktől könnyezve, jobblétre fordult.

Miről granicsár-gazdánk, valamint a „részeg kappan” és ezek udvarhelymegyei fővadásza — bivataból, alázatos talpnyalással — sürgönyileg értesítették.

PERCEL ZSEBKENDŐJE LOBOGJON NEKÜNK!

Kelt Székelyudvarhelyen, 1910. március 22-én.

I-ső, II-od, III-ad és IV-ed rendű muszkák az V-öd és VI-od stb. rendűek nevében is.

seb. Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszternek is több apró feltárási arcán és karján, a sebek közül kettő jelentős. a) A homlokcsonton a szemzug felé haladó három centiméternyi zuzott seb. b) Jobb szem alatt fillér nagyságu zuzott seb, a mely diónagyságu véraláfutást okozott s maga a szem is egészen vörbeborult. A földmivelésügyi miniszter állapota aggodalomra adhat okot, mert szédülése volt s a belővelt szem annak a gyanúnak ad helyet, hogy kisebb fokú agyrázkódást is szenvedett.

HIREK.

Hihetetlen hírek.

Mondják, hogy Khuen és Serényi miniszterekből minden osztrák vér kicsepegett;

mondják, hogy a muszkapárt lovagjai nálunk egy székelet sem akarnak osztrákká változtatni;

mondják, hogy Chalupka s. tanfelügyelő ur a haladó-párti esimpóját, réztányért és nagy dobort előkészületben nem tartja;

mondják, hogy „független” lap társunk elveit függőben nem tartja;

mondják, hogy kedden a muszkapárt örömegei által beteretl székelv bácsik udvari ebéden nem voltak;

mondják, hogy eddig a vigécek vitték, most pedig nagyságaink hordják az utazó táskákat;

mondják, hogy e héten csak a „minisztereket” pofozták alkotmányosra;

mondják, hogy nálunk a lisztvitézeket egyetlen nagysága sem utánozza;

mondják, hogy a legtöbb hölgy a pudert és krémekeket vastagon nem használja;

mondják, hogy a megyei granicsár az öregebbekkel nem ijesztgeti a fiatal tisztviselőket.

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget a szerk.

— **Hárfaszólós hangverseny.** A székelvudvarhelyi „Székely Dalegylet” husvét másodnapján megtartandó nagyszabásu hangversenyére, rendkívüli érdeklődés mutatkozik. A tánccal egybekötött hangverseny műsora a következő: I. szakasz. 1. Dalünnepe, férfinégyes előadja a Dalegylet kíséri a kolozsvári teljes honvédekzenekar. 2. Hegedűn játszik Dézsy Lajos r. kath. káplán ur, zongorán kíséri Kertész Albertné urnő. 3. Hárfaszóló a kolozsvári honvédekzenekar részéről, kíséri a teljes zenekar. 4. Zongorán játszik Dr Solymossy Lajosné urnő. 5. Lyra, Lányi E. től: a) Régi nótá, híres nótá. b) Píroslik a bokor gyenge hajtása. c) Nem vagyok én nagyon kényes. d) Szép vagy angyalom. Férfikarok. Előadja a Dalegylet, zongorán kíséri Kertész Albertné urnő. II. szakasz. 1. „Mignon nyitány”. Thomas. Előadja a kolozsvári honvéd zenekar. 2. Melodráma, előadja Dózsa Sárika urhölgy, zongorán kíséri Kassay Irén urhölgy. 3. Jelenetek a Kuruc Világból, magyar ábránd, Borsai Samu. 1. Előőrson. 2. Riadó. 3. Ima. 4. Föl a harcra. 5. Győzelme visszátérés. 6.

Szerelmes kuruc. 7. Mikor a kuruc mulat. 8. Verbungos. 4. Tárogató a zenekar részéről. 5. Székely népdalegyveleg. Dr. Vajda Emiltől. a) Szeretlek én... b) Szép szemedet... Nevetgélek, kacintgatok... előadja a Dalegylet. Hangverseny után Táncc.

— **A római szent korona emlék felavatása Rómában.** Rómából vett értesülés szerint az Országos Katolikus Szövetség elnöksége által április 16-án tartandó magyar szent korona emlék leleplezési ünnepének részletes programját a rendező bizottság a Vatikán és a nagykövetség hozzájárulásával a következőképp állapította meg: *április 16-án szombaton, a lateráni székesegyházban.* Reggel 10 órakor a pápa és a magyar király képviselőjének fogadása. Utánna szent mise, a székesegyház apsisában, tartja Zichy Gyula gróf pécsi püspök. Felvonulás II. Szilveszter pápa sírházhoz. Emlékbeszéd II. Szilveszter pápáról, a magyar szent korona adományozójáról, mondja Széchenyi Miklós gróf győri püspök. Emlékbeszéd Asztrik püspökről, mondja Francis Norbert Szent Benedek rendi bakonybéli apát. Az emlék átadása, átadja Zichy Gyula gróf pécsi püspök, átveszi Respighi bibornok, a lateráni székesegyház archi-presbitere. Az ünnepség után tisztelgés Széchenyi gróf vatikáni nagykövetnél, mint ő felsége a király képviselőjénél a követségi palotában. Diszgyűlés. *Április 17-én vasárnap a Vatikánban.* Reggel 10 órakor szent mise a Szent Péter bazilika szentiség kápolnájában, mondja sipeki Balás Lajos rozsnói püspök. Szentbeszéd a pápaságról, mondja Fischer Colbrie Ágost dr kassai püspök. Tisztelgés X. Pius pápánál. Az üdvözlő beszédet Széchenyi Miklós gróf győri püspök, mint a zarándoklat vezetője mondja. A magyar szent korona és a koronázási jelvények hű másolatának átadása a pápának. Miután a rendezőség csak korlátolt számban fogad el jelentkezéseket, ezuttal is kéri az intézményeket és egyeseket, hogy részvételüket minél előbb jelentsek be az Orsz. Kath. Szövetségnek (Budapest, IV. Ferenciek-tere 7.) hol minden az utazásra és ünnepségre vonatkozó felvilágosítást készséggel adnak meg.

— **Halálozás.** Egy fiatal 28 éves élet esett áldozatul. Elsorvasztotta az oly veszedelmes tüdőbaj. Ifj. Mészáros Lajos borbély és fodrász e hó 21-én reggel kisenvedett. Temetése tegnap délután általános részvét mellett történt meg városunkban a ref. egyház szertartása szerint. Halálát id. Mészáros Lajos és neje Konrád Erzsébet, mint bánatos szülők, valamint testvérei, illetve sógorai és sógornője gyászolják. Nyugodjék csendesen!

— **Női divat** szövetek, mosó ruha kelmék mélyen leszállított áron kaphatók Szenkovits János utódánál.

— **Meghívó.** A székelvudvarhelyi kir. törvényszék, mint cégbiróság 1399—910. polg. sz. végzése következtében az Első Székely Házipari Országos Szövetkezet összes tagjait 1910. április hó 17-én d. u. 3 órakor Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca

40. szám alatt, a Szövetkezet irodahelyiségében megtartandó rendkívüli alakuló közgyűlésre tisztelettel meghívja Székelyudvarhelyt, 1910. március 21. az igazgatóság. Tárgysorozat: 1. A kir. törvényszék 1399—910 polg. sz. Végzése értelmében az alapszabályok módosítása. 2. Az ügyvezető-igazgató javadalmazásának, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság tisztelet-díjának megállapítása. 3. A Szövetkezet tisztviselői nyugdíj-alapjáról leendő gondoskodás. 4. Az igazgatóság esetleges kiegészítése.

— **A református tanítók és énekevezérek egyesülete** a tagok élénk érdeklődése mellett tarotta meg f. hó 16-án alakuló közgyűlését a helybeli ref. kollegium nagy termében. Az alakuló gyűlés előadója Molnár Aladár farsádi ref. tanító volt, ki lelkes szavakban vázolta az egyesülés szükségét és annak céljait. Javaslatára a közelnöki széket Vida Mózes agyagfalvi ref. énekevezér foglalta el, a jegyzői teendőket pedig Szabó Mózes ref. tanító végezte. Az egyesületi alapszabályok letárgyalása után a tisztikar a következőképpen alakult meg: elnök Vida Mózes, alelnök Molnár Aladár, jegyző Szabó Mózes, pénztáros Demeter Miklós lett. A választmány tagjaiul beválasztottak: Fejes Károly, Hodgyai Márton, Bakesi János, Rozsday István, György Sándor, Horváth József. Nagy örömet keltett, hogy az erdővidéki református tanítók, élükön Hegedűs Lajos tanítóegyesületi elnökkel, csatlakozásukat jelentették be, valamint mások is, távolmaradásukat kimentve, szintén csatlakoztak a megindított mozgalomhoz. Az alakulás kimondása után egyhangulag elhatározta a gyűlés, hogy elnöksége útján tisztelegni fog egy az egyh. megye esperesével, mint a vármegye kir. tanfelügyelőjénél. Az alakuló közgyűlést barátságos közebéd fejezte be.

— **Tavaszi idényre** megérkeztek már a kiváló gyártmányu, legjobb minőségű belföldi és angol gyapjűdivat ferfiruha, szövetek, melyekből mérték után minden izlesnek megfelelő ruhákat megrendelésre készített Szenkovits János utóda ferfir divat osztályában Székelyudvarhelyen.

Titkári jelentés.

A székelvudvarhelyi körű méhész-egyesület 1909. évi működéséről.

Irta: Gál Imre titkár.

5. Folytatás.

Tekintettel a székelvöldi méhészet elhanyagoltságára s az erre javítólag ható egyesületi munka egyöntetűségére, választmányunk a vármegyében külön-külön céllal és tervvel működő köröknek egy vármegyei méhészegyesületbe való vonását látja szükségesnek, hogy a méhészeti érdekek felett örködő egyének egy központi irányítással történjenek a kitűzött célok felé s tömörült erővel hassanak a sorvasztó bajok orvoslására. Az értékesítő osztály létesítése szintén a tömörülést várja fundamentumának s az egyes ges vezetést éltető elemének. Felhívtuk a kereszturvidéki méhészkör figyelmét e kérdés tárgyalására és egyesületünkhöz való csatlakozás után egy vármegyei méhészegyesületté leendő átalakulásra. Örömmel hozom a közgyűlésnek tudomására, hogy a folyó hó 6-án tartott vál.

ülésen a megállapodások megtörténtek s a mai közgyűlésen a vármegyei méhészegyesületté alakulás, az alapszabályok módosítása kapcsán kimondható lesz. Összevetett erővel leszünk képesek eredménye munkát kifejtetni s elejét vesszük egy áldatlan versengő harcnak, melyet a decentralizálás hozott volna reánk s mely végeredményében vármegyei méhészetünk javítását eszközölni sohase fogta volna. Igaz ugyan, hogy a méhészkörök az Erdélyrészi Kirendeltség anyagi és erkölcsi pátronátusa alatt állanak s a nyújtott segélyezés révén jelenleg a pezsdülő élet jegyében látszanak lenni, de gondolhatunk arra az időre, mikor a segélyezés beszüntetése elkövetkezik s akkor a decentralizált méhészkörök életében a nagyfokú visszaesés is be fog állani s a körök — ne adja az Isten — de feloszolni fognak. Számolnunk kell a kor fekélyes tüneteivel s nem arra kell törekednünk, hogy a Kirendeltség anyagi támogatását lecsatornázzuk, hanem arra, hogy a támogatás illetve segélyezés ez ideje alatt életerős egyesületbe verődjünk össze s az egyesületet anyagi oldaláról megerősítve, — képessé tegyük a jövőben reá váró nehézségek megoldására.

Mint sajnálatos körülményt kell felemlítenem, hogy egyesületünk által szeretettel és közbecsüléssel körülvev elnökünk: László Domokos ny. kir. ítélő táblai bíró Székelyudvarhelyről történt eltávozása folytán — az elnöki tisztségről lemondott. Választmányunk az ügyek vitelével Derzsi Sámuel alelnököt bízta meg, ki üléseinket kiváló gondoskodással vezette. László Domokos a megtestesült szeretet embere és eszméinknek gondos felkarolója volt. Öröködt az egyesület bölcsőjénél atyai gondoskodással. Áldozatos munkássága nyomán tisztviselőink sorában eleven érdeklődés támadt a méhészeti ügyek iránt. Midőn fájdalommal vesszük tudomásul bucsuzó sorait, kérem a m. t. közgyűlést, tartsuk meg Őt, a nemeslelkű embert egyesületünk számára s hálánk csekély kifejezése jeléül az örökös tiszteletbeli elnöki széket számára ajánljuk fel. Egyesületünk ügyei iránt melegen érdeklődő Bor-széky Soma ny. min. oszt. tanácsos urat választmányunk tiszteletbeli tagnak választotta akkor, midőn hajlott kora dacára vál. gyűlésünkön megjelent s székelvöldi méhészetünk alapvető munkájára utmutatásokat adott. Kérem a m. t. közgyűlést, a vál. ülés ezen határozatát magáévá tenni kegyeskedjék. Az ügyviteli iktatóra 140 drb érkezett, melyek legtöbb része — méhészeti tanács kérésre vonatkozott.

(Folyt. köv.)

A legmakacsabb köhögés

ugy fiataloknál, mint öregeknél, valamint egyéb mellbántalmak, gyorsan megnyiholnak a

SCOTT-féle csukamájolaj Emulsió által Néhány kevés adag teljes meglegedesére fogja ezt önnök is bebizonyítani.

A SCOTT-féle Emulsió utólrhetetlen hatása alkatrészeinek világ-hírű tisztaságán és erején alapszik, és a SCOTT tökéletesített eljárás által az a leggyengébb gyomorra nézve is megemésztethetővé tétetik.

A SCOTT fele Emulsi a legkiválóbb. Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógytárban.

Ne této vázzék, ha fáj a feje, hanem használjon azonnal

Beretvás - pastillát

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Orvosok által ajánlva. Ára 1-20 Kapható minden gyógytárban. — Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész 3 dobozzal ingyen posta. szállítás.

Ne feledje el

hogy a hirdetések hasznára lesz.

Aki nálunk hirdet annak sikere van.

A hirdetés szövegezésében szívesen segítünk; kívánatra kliséit is beszerzünk.

Hirdetőinknél a történet megrendelésénél „Székely-Udvarhely”-e szíveskedjék hivatkozni.

Hirdetés.

A székelyudvarhelyi kir. törvény szer. 1217—1910. sz. végzése folytán közzetesszük, hogy a Székelyudvarhelyi fogyasztási és értékesítő szövetkezet felszámolásának eredménye illetve mérlege a következő: Vagyron: Készpenz és biztosított követelés 5459 K 27 fillér, üzleti veszteség 947 K 90 fillér, összesen 6377 K 17 fillér. Teher: Alaptőke 5858 K, tartalékalap 519 K 17 fillér, összesen 6377 K 17 fillér. **Üzleteredmény számla:** Költségszámla 825 K 99 fillér, adó 122 K 11 fillér, összesen 947 K 90 fillér, üzleti veszteség 947 K 90 fillér.

Székelyudvarhely 1910 márc. 16.

A felszámoló bizottság.

Új és használt

kocsik

jutányos árban kaphatók: **Baiáz Sándor** kocsi- és fényező üzletében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 52. sz. alatt. Kocsijavításokat és tapezírer munkákat elvállal pontosan teljesít.

Képes

levelezőlapok a legnagyobb választékban kaphatók Betegh Pál könyv-, papírkereskedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 31. sz.

Unitáriusoknak

igen becses Konfirmációi Emlék a **Demeter Dénes** humoródkarácsonfalvi lelkész által írt, az E. K. T. 280—902. sz. alatt elfogadott és ajánlott gazdag tartalmu, sok képpel megjelent 84 oldalas könyv. Füzve 40 f., kötve 60 fillér. Kapható Betegh Pál könyvkereskedésében Székelyudvarhelyt.

B O R I

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

1848

eredeti angol, francia és amerikai toalettmódtól közöl a BUDAPESTI BAZÁR egy évfolyamában. Előfizetési ára: **negyedévre 2 korona.** Ingyen mutatóvanyaszámot küld a „BUDAPESTI BAZÁR” kiadóhivatala Budapest, VIII. Baross-u. 22. (Budapesti Bazár-ház.)

Bélyegzők

megrendelésre mindenféle kivitelben bárhova a legpontosabban, gyári ár mellett szállítanak **Betegh Pál** könyv- és papírkereskedéséből Székelyudvarhelyt.

Sírkövek és lépcsők

mindenféle kivitelben a legszolidabb árak mellett kaphatók:

Imreh Márton kőfaragó és sírkőraktárosnál Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 52. szám alatt.

MIÉRT

nem előfizetődje Ön is

AZ ÜZLET

című szaklapnak? Mert nem ismeri, mert nem tudja, hogy ez a legjobb magyar kereskedelmi szaklap. Két korona csak egy negyedévre e lapnak előfizetési díja.

Aki e csekélyös zseget „AZ ÜZLET”-re rászánja, az jó üzletet csinált. Mutatóvanyaszámot ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, V. Sas-utca. 12. sz.

TALÁLÓS o o o

o o o **KÉRDÉS.**

Miért apróhirdetés

az apróhirdetés?

mert néhány

APRÓ sorban minden szükséges és célszerű dolgot lehet hirdetni és így valóban APRÓ pénzbe kerül csak,

ha az ember

mindenféle állást

kinál vagy keres,

mindenféle terményt

kinál vagy keres,

lakást

kinál vagy keres,

mindenféle butort

kinál vagy keres,

mindenféle ipari cikket

kinál vagy keres,

a legkülönbözőbb

apróbb dolgokat

kinálja vagy keresi,

mely csak APRÓ költséget bír el, Olvasóközönségünk ezer meg ezer esetben hálásan emlékezik meg arról, hogy az apróhirdetések fényes sikerrel segítik elő a **kinálat** és **kereslet** nagyarányu forgalmát. **Azért ne tessék habozni** s a mikor csak a legcsekélyeb szükség diktálja:

apróhirdetést

kell feladni a

„Székely-Udvarhely”-ben.

Apró a hirdetés,

apró a költség!

Köhöges, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü-

cukorkánál

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan

felét kérjünk, mi-

vel sok

használa-

zat után.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-felét fogadjunk el.

SZÉKELY-UDVARHELY

tiszta 48-as függetlenségi lap, Udvarhelymegye legelterjedtebb közlönye. Megjelenik hetenkint 2 szer. Előfizetési ára félévre 5 K. Elterjedtségénél fogva hirdetésekre a legalkalmasabb.

Emke Adria Rákóczy Szt-István Szepesi Ien legjobb magyar gyártmányu díszlevélpapírok. Ezekon kívül közönséges és finom, színes és virágos levélpapírok és borítékok, levél-karttyák, gyászlevélpapírosok stb. **Képes levelezőlapok** Nagy választék tájképes virágos, genre, művész- és alkalmi karttyákból és üdvözlő jegyekből.

NYOMTATVÁNYRAKTÁR

**KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS
KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET**

BETEGH PÁL

**KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS
PAPIRKERESKEDÉS**

Mindenféle színű, nagyságu, súly és minőségű irodai és író-

PAPIROSOK

vonalzott és sima levélpapírok, vonalzott és rovatos papírok, rajzpapírok, írógéppapírok, csomagoló és selyempapírok, másolópapírok, itató-papírok, szűrő-papírok, torta- és befőző-papírok, könyvkötő papírok és papírkülönlegességek. Karttyapapírok.

Lemez-papírok minden súlyban. hangjegypapírok. Sorvezetők.

Irkák, füzetek,

jegyzetkönyvek, hangjegyfüzetek, rajzfüzetek, vázlatkönyvek, rajzminták, szépírási és rondírási minták. Olcsó legyező-fal-diszek, klotetpapírok, szivarkahüvely, szivarka s névjegytárcák. Dohány-összivatárcák bőrből és fémből. Bőrtárcák. pénzes-erszények, okmány és írománytáskák.

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. (saját ház).

Ajánlja modern gépekkel szakszerűen berendezett villam-motoros

KÖNYVNYOMDÁJÁT

mindenféle könyvnyomdai munkák, u. m.: művek, füzetek, táblázatok, hatósági és üzleti nyomtatványok, meghívók, eljegyzési és esküvői karttyák, névjegyek, falragaszok, körlevelek, gyászjelentések stb. pontos és jutányos áron való elkészítésére. Ajánlja továbbá

könyvkötészetét

honnan izléses munkák a legrövidebb idő alatt olcsó áron kerülnek ki

Aéllírotollak, rondtollak, üveg-tollak, tollszárazak, díszitollszárazak. Ironok, fekete, színes és másoló-ironok, notes ironok, csavarironok (crayonok), zsebironok, csavarironbetétek, ironvédők, iron-hegyezők. Kréták, iskolai, kávéházi és fajelző kréták, színes kréták. Tinták, legjobb irodai és másoló tinták, színes, vegy és ruhajelző-tinták, bélyegzőfesték, tus, mézga, folttisztító, bronz.

HEGEDŰ, hegedűvonó, hurok, hegedű-iskola, hegedű-alkatrészek. Gramophon és fonográfok, lemezek és hengerek. Hang-gó-sipok és ének. Monogrammonok fehérnemű és levélpapírjelzésre. Kézi nyomda. Különböző bélyegzők, pecsétnyomók, pecsétjegyek, pecsétviasz, festékpárnák, ostyak. Ajtóablak és névfeliratok öntött fémből, erdészkalapácsok gyári árban.

Körzők,

vonalzók, háromszögek, szögmérő, rajzdeszkák, tolltokok, itató-deszkák, olaj-szífesték minden színben. Ecetek. Irodai és zsebtintatartók, díszitintatartók, toll-állványok, szivacs-esésze, író-mappák. Legjobb dörzsmézgák, gummiszalagok. — Rajzszögek, szönyegszögek, kapcsok stb.